

"בני ציון"

"זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר... ויקחו אליך פרה אדמה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על"

על הכתוב, "זאת חקת התורה", אומר "כסא הרחמים", שעל-ידי התורה והמצוות שיש לישראל, יש להם גם תיים, גם קדושה וגם תורה, וזהו "חקת" – ראשי תיבות תיים קדושה תורה.

ומבאר "כסא הרחמים" ואומר: א. תיים, זהו שכתוב בגמרא (עירובין נד'): "אמר לו שמואל לרב יהודה... 'כי תיים הם למוציאיהם, ולכל בשרו מרפא' (משלי ד). אל תקרי 'למוציאיהם', אלא 'למוציאיהם – בפה'", שדברי תורה מוסיפים תיים, ודברים בטלים מפסידים תיים.

ב. קדושה, כמו שכתוב: "כי עם קדוש אתה לה' אלהיך בך בחר ה' אלהיך להיות לו לעם סגלה מכל העמים".

ג. ותורה, כמו שכתוב (תהילים יט ח'): "תורת ה' תמימה משיבת נפש".

ומוסיף "כסא הרחמים" ואומר, שבכתוב "אשר צוה ה' לאמר", נרמז המלאך מיכאל. שכן, "אשר" – אותיות "ראש", ו"צוה" (=101) גמטריה מיכאל (=101) – רמז למה שאמרו חז"ל, שמיכאל הוא ראש ושר של נשמות ישראל, כמו שאנו אומרים (בתפילת יום הכיפורים, בשעת הנעילה): "מיכאל שר ישראל. אליהו וגבריאל. בשרו נא הגאלה...".

ועוד, "צוה" (=101) בגמטריה זגזגאל, מלאך שמלמד תורה לבני ישראל, ואם אדם לומד תורה 101 פעמים, היא מתקיימת בידו, כמו שאמרו חז"ל (חגיגה ט'): "...אינו דומה (אדם) (אשר) שונה (=לומד) פרקו (=תלמודו) מאה פעמים, לשונה פרקו מאה ואחד פעמים". ועל-כך כתוב בגמרא (פסחים נ'): "אשרי מי שבא לכאן (=לעולם הבא) ותלמודו בידו". "לכאן" בגמטריה 101 – דהינו, שמגיע לאחר פטירתו לעולם העליון עם תלמודו בידו, ולמד תורה לשם שמים 101 פעמים, כנגד מיכאל (=101). ועוד, "בידו" גמטריה כ"ב – אלו כב' אותיות התורה.

ולכן כתוב (ויקרא ו', לו'): "זאת התורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלואים ולזבח השלמים" – ראשי תיבות גמטריה 101, שאם האדם לומד את כל התורה "אשר צוה" (=101) ה" מאה ואחד פעמים, גזירה היא מפיו יתברך, שאינו שוכח תורתו – לא בעולם הזה ולא בעולם הבא.

ולא עוד, אלא שבשעת פטירתו, כאשר שואלים אותו בקבר, "קבעת עתים לתורה?", יודע להשיב כל מה שלמד לשמה, והמלאך מיכאל מזכירו, ואומרים לו: אשרי יולדתו, ואשרי מי שגדלתו, והוא ברא מזכה אבא (=הבן מזכה את אביו (סנהדרין קד)), וקושרים לאביו ולאמו עטרות בראשם, על שגדלו בן צדיק וחסיד ותלמיד חכם. וזהו שכתוב: "פרה אדמה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על". "אין בה מום" – ראשי תיבות "במא": "ברא מזכה אבא". "אשר לא עלה עליה על" – "על" (=100) זה גמטריה ס"מ, הוא היצר הרע, שהוא לא הלך אחר עצת יצרו, שאז לא עלה עליו "על" (=ס"מ), שאין מום ודופי בתורתו. ויש לומר, שנאמר בפסוק זה שלש פעמים "אשרי" (= "אשר צוה ה'... אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על") כנגד שלשה "אשרי" – אשרי אביו, אשרי אמו ואשריו הוא. אבל, אם עלה עליו "על" (=ס"מ), הוא יצר הרע, אז במקום שאביו ואמו יברכו אותו על שהוא ברא מזכה אבא, הנה הוא ברא מקלל אבא" – שהם מקללים אותו בחייהם ובמותם, לא עלינו. ו"ירם משה את ידו ויך את הסלע במטהו פעמים"

על הכתוב, "וירם משה את ידו ויך את הסלע במטהו פעמים", אומר תיקוני הזהר, שמה שאמר הקב"ה למשה, "ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו", מלבד הפירוש הפשוט להשפיע לישראל מים לשתות, נתפסו גם הקב"ה בפועל דמיוני להשפיע לישראל שפע של תורה, שנמשלה למים, כמבואר בגמרא: "ואין מים, אלא תורה, שנאמר: 'הוי כל צמא לכו למים'".

ומבאר תיקוני הזהר, כי "סלע" – אותיות "על ס" (=60) – רומז על ס' (=60) מסכתות שבתורה שבעל-פה, שתכליתה לברר את כל הספקות שבתורה שבכתב. ולכן, כאשר אמר הקב"ה למשה, "והוצאת להם מים מן

הסלע", התכונן שְׁמֹשֶׁה יוציא לְיִשְׂרָאֵל שְׁפָע רב של מים מהתורה שְׁבַע־פַּה, שהיא בבחינת סלע (על ס), כדי שיתבררו להם כל ההלכות והברורים שבתורה שְׁבַע־פַּה.

ולכן, אם משה היה מדבר אל הסלע, היה מוציא לְיִשְׂרָאֵל שְׁפָע רב של תורה בגילוי גדול, עד שלא היו שום ספקות ומחלוקות בתורה שְׁבַע־פַּה, כפי שהתנבא הנביא, שְׁכַךְ יִהְיֶה לְעֵתִיד לְבוֹא (ירמיה לא, לג): "ולא ילמדו עוד איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר דעו את ה' כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם נאם ה' כי אסלח לעונם ולחטאתם לא אֶזְכֹּר עוד". אולם, על-ידי שהכה משה על הסלע, גרם שיצאו רק מעט מים של תורה, וכתוצאה מכך נתרבו הספקות והמחלוקות של חכמי התורה שְׁבַע־פַּה.

וכפי דברי תיקוני הזוהר (תיקון כא, מד, מתרגם): "וזה הסלע נאמר בו שלא להוציא אלא טיפות טיפות של מי התורה... ומשום כך ויך את הסלע במטהו פעמים, שזה גרם שלא להוציא ממנו אלא טיפות טיפות (של דברי תורה), קצת שם וקצת שם, וכמה מחלוקות (בין חכמי התורה)... ומי גרם לכל זה? המורים (=אלו שהורו הלכה בפני רבם, משה), שהרי נאמר: 'כל המורה הלכה בפני רבו חיב מיתה... ובגללם ויך את הסלע במטהו פעמים'. שאם לא הכה בו, לא היו טורחים ישראל ותנאים ואמוראים בתורה שְׁבַע־פַּה, שהיא (בבחינת) סלע... והיה מתקים בישראל, 'כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם', והיה מוציא מים (שְׁפָע של תורה ברורים), בלי קושיא ומחלוקת... והיתה שורה בפיהם של ישראל תורה שְׁבַע־פַּה, שהיא סלע - אותיות "על ס" (=60) - שהן ששים מסכתות". (על-פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים אל כלי" (יט, יז)

אומרים חז"ל בגמרא (ראש השנה כא), ש"בְּקֶשׁ קִהַלְתָּ (=שלמה המלך) להיות כמשה. יצתה בת-קול ואמרה לו: 'וכתוב ישר דברי אמת'. ולכאורה לא מובנים דברי בת הקול. שכן, וכי מה הכוונה של "וכתוב ישר דברי אמת"?

הגה"ק החיד"א זיע"א כותב בספרו "פתיח עינים" (בשם רבני אשכנז), שפאן רמזו חז"ל על המובא במדרש (קהלת ז): "אמר שלמה: על כל אלה (=מצות התורה) עמדתי, ופרשה של פרה אדומה חקרתי ושאלתי ופשפשתי, והנה היא רחוקה ממני". דהינו, לא הצלחתי לדעת טעם מצות פרה אדומה. והסביר החיד"א, ששלמה המלך חשב כי בפסוק "ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת" נרמז בראשי תיבות שמו "שלמה". דהינו, רמז שעתידי שלמה לדעת את טעם פרה אדומה. יצאה בת קול ואמרה לשלמה המלך: "וכתוב ישר דברי אמת" - אכן שלמה הטבת לראות את ראשי התיבות, אבל אל תקרא אותם שלא כסדר, אלא ביושר (=לפי הסדר), ואז תמצא שמתקבל בראשי התיבות השם "למשה" - "ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת" - כדי לומר, שהקב"ה גלה את טעמה של מצוה זו רק למשה. וזאת כונת הכתוב, "וכתוב ישר דברי אמת", שתקרא ביושר, כי זו האמת. ועל-כך אמר שלמה המלך, עליו השלום: "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני" - שהאותיות רחוקות מלרמז את שמי, מכיון שאינו לפי הסדר. "זאת התורה אדם כי ימות באהל"

הגאון רבי אריה ליב גינזבורג, בעל "שאגת אריה", נהג לערוך פעם בפעם ימי "גלות", כדי לקים את דברי חז"ל במסכת ברכות (סג, ע"ב): "אין דברי תורה מתקיימין - אלא במי שממית עצמו עליה, כמו שנאמר: 'זאת התורה אדם כי ימות באהל'". וכך היה נודד ממקום למקום, כשהוא לבוש חלוק בד מרופט וחגור חבל עבה. פיון שהקפיד רבי אריה ליב שלא לאכול דבר משל אחרים, נטל עמו לדרך תרמיל מלא גריסים, וכן כף וקדרה, שבה היה מבשל את מזונו הדל.

פעם נדמן רבי אריה ליב לעיר הרסלוי, שבדרום מזרח אשכנז, ובקש להתארח בביתו של רבי ישעיה מרליו, שיצא לו שם של גאון מופלג. כמה מבני המקום הצביעו על בית מפואר אחד, ואמרו לו: כאן גר האיש שאתה מבקש. נכנס רבי אריה ליב אל הבית, כשתרמילו המאובק על שכמו, ובלא גינוני נימוסין, פנה אל בעלת הבית, ואמר לה בקול נמרץ: הא לך גריסים וקדרה. בשלי לי מהם דיסה! האשה הסתפקלה במבוכת-מה באורח התמהוני, שהיה לבוש כארחי-פרחי, ונראה מפחיד במראהו ובהליכותיו, ומיד נכנסה לחדרו של בעלה, וסחה לו על ההלך המשונה. הבין רבי ישעיה, שאין זה אחד מן המחזרים על הפתחים, והורה לאשתו שתתקין לאורח כל מה שבקש. פעבור זמן-מה, יצא רבי ישעיה בעצמו, והכניסו לחדר תלמודו ההדור. בדרך מפתח הבית לחדרו של רבי ישעיה, עבר בעל "שאגת אריה" על פתחי חדרים רבים, המרוהטים בטוב-טעם, ובהם פלים מפלים נאים, שרבי אריה ליב לא ראה מימיו. בין כה וכה החלו שני הגאונים להסיח בדברי תורה. ובעל "שאגת אריה" העלה כמה קושיות חריפות, כיד למדנותו, שהיתה לשם דבר. אולם, מארחו רבי ישעיה, שהיה גם הוא חריף ובקי בש"ס ובפוסקים, גלה כשר פלפול מופלא, ועורר התפעלות בסברותיו הישרות ותירוציו המופלאים אצל הגאון רבי אריה ליב. כשקם רבי אריה ליב בגמר השיחה, אמר למארחו הדגול: דבר אחד תמוה בעיני - הנך חי ברחבות יתרה שפזאת, ובכל זאת לא נשתכחה ממך התורה הקדושה... שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

"בני ציון"

"ויאמר ה' אל משה ואל אהרן יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל לכן לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ אשר נתתי להם"

על הכתוב, "ויאמר ה' אל משה ואל אהרן יען לא האמנתם בי להקדישני", מפרש רש"י, שהקב"ה אמר למשה ולא־אהרן, "שאילו דברתם אל הסלע והוציא (מים) הייתי מקודש לעיני העדה. ו(היו) אומרים, מה סלע זה, שאינו מדבר, ואינו שומע, ואינו צריך לפרנסה, מקים דבורו של מקום – קל וחומר אנו (שצריכים לקים את דבר ה'), לכן לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ".

וצריך להבין ענין זה, שאמר הכתוב על משה "יען לא האמנתם בי". והרי, הקב"ה בעצמו העיד על משה (יב, ז): "לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא. פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידת ותמנת ה' יביט". ובשעת פטירתו אומרת התורה (דברים לד, י'): "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו ה' פנים אל פנים". ואיך יעלה על הדעת שמשה לא מלא אחר ציווי של הקב"ה, והכה על הסלע במקום לדבר אליו?

וצריך להבין עוד דבר. שכן, מאחר והקב"ה לא רצה שמשה יכה את הסלע, אלא ידבר אליו, מה ראה הקב"ה לומר למשה, "קח את המטה והקהל את העדה אתה ואהרן"? לשם מה צוהו ה' לקחת את המטה אם לא רצה שישתמש בו?

תחילה, נקדים להביא את דברי רש"י, המפרש את סדר השתלשלות מקרה "מי מריבה" בצורה מדהימה: הנה, בתחילה אמר הקב"ה למשה "ודברתם אל הסלע" – שידברו אל "הסלע", ב-ה' הידיעה, והכונה היא לבארה של מרים, הוא הסלע הידוע שהלך עם ישראל בכל מסעיהם, ונתן להם מים. אלא שעתה, לאחר שמרים הנביאה מתה, נסתלקו המים, ונשאר רק הסלע (כפי שכתוב לפני-כן: "ותמת שם מרים... ולא היה מים לעדה").

והנה, כאשר הקהילו משה רבנו ואהרן את הקהל אל מול הסלע, כפי שכתוב: "ויקהלו משה ואהרן את הקהל אל פני הסלע", בקשו לדבר אליו כפי שנצטוו, כדי שיוציא להם מים. אלא שאותו הסלע (=בארה של מרים) נסתלק והלך וישב לו בין שאר הסלעים. והתחילו משה ואהרן לחפש אחריו. והנה, כאשר ראו ישראל שמשה ואהרן מחפשים דוקא את הסלע שהיה בארה של מרים, להוציא להם מים, אמרו למשה ולא־אהרן, מה לכם לחפש דוקא את הסלע הזה/בארה של מרים, הוציאו לנו מים מאיזה סלע שרק יהיה. ועל-כך אמר להם משה "שמעו נא המרים", ופרש רש"י: "שוטים המורים את מוריהם" (=דהינו, שוטה הוא מי שמורה/אומר למורהו/לרבו מה לעשות). "המן הסלע הזה נוציא לכם מים" – הרי לא נצטוינו עליו, אלא רק על בארה של מרים, ואיך "נוציא לכם מים" מסלע אחר?

והנה, בתוך כך ראו משה ואהרן סלע אחד, וחשבו בטעות שהוא בארה של מרים, ודברו אליו שיתן מים כפי שנצטוו. אולם, אותו סלע לא נתן מים, שהרי לא היה בארה של מרים. וכאשר ראו משה ואהרן שהסלע לא נתן מים כאשר דברו אליו, חשבו בלבם שמא צריך להכותו כמו שצוה הקב"ה ברפידים, שם נאמר למשה (שמות יז, ו): "והפית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם".

ואכן כך עשה משה, ובא להכות על הסלע, כפי שכתוב: "וירם משה את ידו". אלא שבאותו רגע נזדמן לו הסלע שהיה בארה של מרים, ויך את הסלע במטהו, ואולם הסלע לא הוציא מים, אלא רק טיפין טיפין, משום שהקב"ה צוה שידברו אליו, ולא שיכוהו. וכאשר ראה משה כך, שאין הסלע נותן מים, הכה את הסלע בשנית, כפי שכתוב: "ויך את הסלע במטהו פעמים ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירו".

ועל-כך אמר ה' למשה ולא־אהרן: "יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל". פיון, שאילו דברתם אל הסלע והיה מוציא מים הייתי מקודש לעיני בני ישראל, שהיו אומרים, מה סלע זה, שאינו מדבר ושומע, ואינו צריך פרנסה, מקים דיבורו של הקב"ה – אנו, לא קל וחומר שצריכים לשמוע בקול ה' ולכן אמר להם הקב"ה:

"לכן לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ". עד כאן ביאור מי המריבה לפי רש"י הקדוש.

והנה, כאשר נתבונן בדברי רש"י, אי-אפשר שלא להשתאות בפליאה עצומה. שהרי, לפי דבריו, משה ואהרן נכשלו באונס גמור. שהרי, מתחילה כן דברו משה ואהרן אל הסלע, אשר חשבו שהוא בארה של מרים, וכאשר לא הוציא מים בדיבור, חשבו שצריך להכותו, כפי שעשו ברפידים.

זאת ועוד: כאשר הרים משה את ידו כדי להכות את הסלע, נזדמן לשם בדרך גס הסלע שהיה בארה של מרים, והוא קבל את ההכאה של משה רבנו. ומאחר והוציא מים טיפין טיפין (שכן הסלע ידע שמשה נצטוו לדבר אליו, ולא להכותו), לכן הכה משה על הסלע פעם שניה, עד שנתן הסלע מים בשפע. נמצא לפי זה, שמשה ואהרן היו שוגגים, ונכשלו כן באונס גדול.

כדי להבין כל זאת, נקדים להביא מה שכתב ה"מגלה עמוקות" (אופן כ), שמשה רבנו רצה להיכנס לארץ ישראל כדי לבנות את בית המקדש. והשיב לו הקב"ה, שאינו יכול לבנות את בית המקדש. והטעם הוא על-פי מה שאמרו חז"ל (סוטה ט): "דרש רבי חנינא בר פפא: מאי דכתיב (תהלים לג) 'רננו צדיקים בה', לישרים נאנה תהלה? אל תקרי, 'נאנה תהלה', אלא, 'נוה תהלה', זה דוד ומשה, שלא שלטו **שונאיהם** במעשה ידיהם (=של משה ודוד). דוד, דכתיב, (איכה ב, ט) 'טבעו בארץ שעריה'. (ופרש רש"י, שהשערים של בית המקדש, מעשי ידי דוד המלך, לא נהרסו בחרבן, אלא "טבעו" – דהינו נגנזו לעתיד לבוא, וכפי דבריו של רש"י: "...רבותינו אמרו: (השערים) מעשי דוד היו, לפיכך לא שלטו בהם **אויבים**")."

(ואילו) משה, דאמר מר: משנבנה מקדש ראשון, נגנו אהל מועד, קרסיו, קרשיו, בריחיו, ועמודיו, ואדניו. היכא=(והיכן נגנזו)? אמר רב חסדא, אמר אבימי: תחת מחלות של היכל".

נמצא לפי זה, שאם משה רבנו היה בונה את בית המקדש, לא היו **האויבים** יכולים להחריב אותו, שהרי לא שלטו **האויבים** במעשי ידיו. וידוע שבחרבן בית המקדש שפך הקב"ה את חמתו על העצים ועל האבנים של בית המקדש, ולא על ישראל. ועל-כך הקב"ה אמר למשה (בפרשת "ואתחנן") "רב לך". דהינו, המדרגה שלך היא גבוהה מאד, ואי-אפשר **לשונאים** לשלוט במעשי ידיך – לכן לא תוכל לעבור את הירדן הזה, כדי לבנות את **בית המקדש**, כדי שהקב"ה ישפוך את חמתו על בית המקדש ולא על ישראל חלילה.

אולם, צריך לדעת, שאם משה ואהרן היו מדברים אל הסלע **ומקדשים** שם שמים, היו גורמים בכך לשלימות ישראל, והיו זוכים ישראל לגאולה השלימה. ואז היה משה יכול להיכנס לארץ ולבנות את בית המקדש, שהיה קים לנצח, וממילא לא היה צריך הקב"ה להחריבו כדי לשפוך את חמתו על העצים והאבנים. וכפי דברי החיד"א: "ועמק הדברים הוא, שאם היו משה ואהרן עושים קידוש ה' הגדול, באמצעות שהיתה העדה גם כן כלה שלימה, וצדיקים היו מחליטים אמונת ה' בלבם שלימה, והיה נגרש (=נחסר) מהם **חלק הרע**, והיה כח בהם להעמיד אמונתם לדורי דורות, ומעתה היו משה ואהרן נכנסים לארץ, והיה משה בונה (את) בית המקדש, ואין חשש להשליכת חמתו (של הקב"ה) על ישראל כשהיו **חוטאים**".

והנה, כאשר נתבונן בכל האמור, נשכיל להבין שמשה רבנו מצד עצמו היה שלם בתכלית השלימות, בלי שום פגם, כמו שהעיד עליו הכתוב "בכל ביתי נאמן הוא". וכן גם אהרן הכהן, שהיה שקול כמשה (כפי שפרש רש"י על הכתוב (שמות ו, כו): "הוא אהרן ומשה... הם המדברים אל פרעה... הוא משה ואהרן". יש מקומות שמקדים אהרן למשה, ויש מקומות שמקדים משה לאהרן. לומר לך, ששקולין כאחד"). ולכן, מצדם בודאי שהיו משלימים את הוצאת המים מן הסלע בתכלית השלימות.

אולם, ידוע מה ששנינו במשנה (ברכות לד): "המתפלל וטעה, **סימן רע** לו. ואם שלית צבור הוא, **סימן רע** לשולחיו, מפני ששלוחו של אדם כמותו".

נמצא לפי זה, כי הצלחת שליח הציבור תלויה בציבור עצמו, אם הם ראויים לכך. וכך גם משה ואהרן, השליחים הנאמנים, הצלחתם תלויה רק בישראל, שהם שולחיהם. וזאת, כפי שמביא תיקוני הזהר (כא, מד): "ויך את הסלע במטהו פעמים... ומי גורם (ל)זה? המורים.. (שכן), כל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה, ומשום זה... ובגללם (=בגלל ישראל) ויך את הסלע במטהו פעמים".

ומעתה יומתק לנו להבין מה שאמר הקב"ה למשה: "קח את המטה... אתה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע... והוצאת להם מים מן הסלע והשקית את העדה". ושאלנו, לשם מה צוה הקב"ה לקחת את המטה? והרי משה צריך לדבר אל הסלע, ולא להכותו...

אך לפי האמור יש לומר, שכאן רמז לו הקב"ה כבר מראש שיצמוד הוא במצב של בחירה לכאן ולכאן. דהינו, אם ישראל יהיו ראויים לגאולה השלימה, כי אז יצליחו השליחים (=משה ואהרן) למלא את שליחותם בהצלחה, וידברו אל הסלע, וזה יתן מימיו.

אולם, אם ישראל לא יהיו ראויים לגאולה השלימה, כי אז השליחים, משה ואהרן, יכשלו בשליחותם, ומשה יצטרך למטה, כדי להכות את הסלע, כדי להשקות את ישראל.

וכפי דברי ה"פנים יפות": "וידבר ה' אל משה... קח את המטה... אתה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע". יש להבין, מה היה צורך במטה, כיון שאמר 'ודברתם' ולפי פשוטו יש לומר... ולפי שברפידים לא היתה אמונתם חזקה כל-כך... הוצרך להיות הנס קצת בדרך הטבע להכות על הצור (כמו שכתוב: 'והפית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם'). אבל עתה, בהיותם בקדש, לא היה צריך כל-כך להכות, אלא בדיבור... ולפי שהכל בידי שמים, חוץ מיראת שמים, אמר לו ה' יתברך (למשה), שיקח את המטה עמו, ואם... לא יהיו ראויים לעשות הנס על-ידי הדיבור, אז יכה אותו במטה, כדרך שעשה ברפידים. לכן שאל משה בדרך שאלה: 'המן הסלע הזה נוציא לכם מים?' ואם יאמרו שמאמינים בבטחון בה', אז ידבר לסלע. וכיון שלא השיבו לו דבר על שאלתו, הבין משה שאינם מאמינים, ולכן הכה בסלע". (על-פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "וישלח משה מלאכים מקדש..."

שמונה שנים תמימות עברו מאז שרחמים נשא את גילה לאשה, והם עדין לא זכו להיפקד בפרי בטן. בני הזוג עברו טיפולים רפואיים, ונסו כל מה שאפשר, אבל לא נושעו. ידידו של רחמים המליץ לו לנסוע לנהריה, לרבי דוד אבוחצירא שליט"א, נכדו של הבבא-סאלי זצוק"ל.

רחמים, שהתגורר ביישוב בדרום הארץ, הסתייג תחילה מהנסיעה הארוכה, וגם נרתע מהתור הצפוי לו, ודחה את תחצעה. אבל, כאשר צער העקריות גבר, החליט לנסוע בכל זאת צפונה, שכן, ממילא אין לו מה להפסיד... למרות מצבו הפלפלי הקשה, חשב לעצמו שלא יוכל להגיע לצדיק הנודע בידיים ריקות, ולכן גיס מחבריו הלומדים פכולל שלש מאות שקלים, כדי לתת לרב כפדיון נפש. בבאר שבע עלה על הרפכת לתל אביב, ושם עלה על הרפכת לנהריה. נופי הצפון הירוקים שחלפו ביעף נטעו בו תקוה לשינוי מזלו. הוא ירד בתחנת הרפכת בנהריה, והחל לצעוד לעבר השכונות הקרובות. כאשר ראה מישהו, שאל אותו: "סליחה, איפה נמצא רבי דוד אבוחצירא?". "אין לי מושג", אמר האיש, והמשיך לדרך במהירות. רחמים נגש לאדם נוסף שעבר ברחוב, ושאל אותו היכן נמצא רבי דוד. הלה משך בכתפיו. רחמים התפלא, איך יתכן שתושבי נהריה לא יודעים היכן הצדיק הנודע! הוא התקדם בהליכתו, נגש לשבעה אנשים נוספים בזה אחר זה, ולתדהמתו אף אחד מהם לא שמע על רבי דוד ועל בית מדרשו. "רבנו של עולם", מלמל רחמים בשברון-לב, "הנה נסעתי לאורך כל הארץ כמעט, שלמתי לא מעט כסף, והפסדתי יום עבודה שלם. כל הלומדים פכולל אצלנו מכירים את רבי דוד, וכאן בנהריה לא שמעו עליו..."

הוא החליט לשאול רק אנשים דתיים. אז הגיע לרחוב שומם. עבר מולו אדם מבוגר למדי, שחבש כובע קסקט לראשו, ונראה ממוצא רוסי. מאחר שהאיש היה יחידי ברחוב, החליט לפנות אליו בכל זאת. "תסלח לי", אמר רחמים, "האם ידוע לך איפה נמצא רבי דוד אבוחצירא?". "אתה רוצה את הצדיק?", חיד האיש, וחשף שן זהב מנצנצת. רחמים שמח שסוף סוף מישוהו שמע על רבי דוד. האיש המוזר מעט הגביר את חיוכו, ואמר במבטא רוסי: "אם אתה רוצה את הצדיק, תביא לי מאה שקלים!". רחמים נדהם מדרישתו החצופה של האיש. "מה פתאום שאתן לך מאה שקלים?! האם הסעת אותי במונית, או נתת לי איזה שירות?! ממתי בני אדם משלמים על עגות תשובה לשאלה רגילה ברחוב?!", וחשב בלבו שאולי מדובר באדם לא נורמלי. האיש נותר בשלו: "אם אתה רוצה צדיק, תשלם מאה שקלים...". רחמים לא ידע מה לעשות. הוא מסתובב בעיר כבר זמן מה, אף אחד לא שמע על רבי דוד, אין נפש חיה ברחוב, ועוד מעט תהיה שקיעה. ואז עלה בדעתו, שאין לו מה להפסיד. יש לו 300 שקלים כפדיון לצדיק. הוא יפריש מהם 100 שקלים לאותו אדם משונה, ויתן לרבי דוד את השאר. גם מאתים שקלים הם סכום נכבד. העיקר שכבר יגיע ליעדו. הוא שלף מכיס חולצתו שטר של 100 שקלים, ונתן לאיש. הלה לקח את הכסף, הצביע על הבית הסמוך, ואמר: "כאן נמצא הצדיק!". שמחה וזעם שמשו בנפשו של רחמים בערבוביה. הוא שמח שסוף סוף הגיע לבית מדרשו של רבי דוד, ומאידך זעם על-כך שהאיש לקח ממנו 100 שקלים רק כדי להניף את זרועו, להורות באצבעו ולומר שלש מלים... הוא רצה לצעוק על האיש, אבל הלה התרחק ונגעלם מטווח ראיתו כהרף עין.

רחמים נכנס לתוך בית מדרשו של רבי דוד אבוחצירא, וראה שעומדים להתפלל שם מנחה וערבית. הוא הצטרף לתפילות, ולאחר מכן המתין פשעתיים עד שהגיע תורו להיכנס לחדרו של רבי דוד. הוא התישב מול הצדיק מאיר הפנים, הוציא את מאתים השקלים שנותרו לו והניחם על השלחן. רבי דוד אבוחצירא חיד ואמר: "מדוע הבאת לי מאתים שקלים, ואילו לאלהו הנביא רק מאה?". האיש נסה לעפל את דברי רבי דוד שהמשיך בדבריו: "אל תדאג, אלהו הנביא כבר ברח איתכם". לאחר מכן החזיר לרחמים את מאתים השקלים, והוסיף: "שמור את הכסף עבור הטיפול בתינוק שיולד לכם". כעבור חודשים נפקדה גילה, וכעבור תשעה ירחים ילדה בן זכר בשעה טובה ומוצלחת.

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!